

Matura z Nowinami 2020 – geografia – kryteria zaliczania

Numer zadania	Przewidywana odpowiedź	Punktacja	Kryteria zaliczania
1.	a) A 568 (570)m n.p.m. AB 268 (270) m B 300 m n.p.m. BC 3,2 km (3200 m b) $268:3200 = 0,08375$ $0,08375 \cdot 1000 = 83,8\text{‰}$ lub $270:3200 = 0,084375$ $0,084375 \cdot 1000 = 84,375(84,4)\text{‰}$	0-3p.	a) za podanie dwóch wartości wraz z jednostkami 1p.; za podanie wszystkich wartości wraz z jednostkami 2p. b) za prawidłowy zapis wyliczenia i wynik wraz z jednostką 1p.
2.	Kiczera; - jest wyższy od pozostałych; - nie jest porośnięty lasem.	0-2p.	- za podanie nazwy szczytu i argumentu 1p.; - za podanie nazwy szczytu i dwóch argumentów 2p.
3.	c	0-1p.	- za poprawną odpowiedź 1p.
4.	1:40 000 1cm – 40 000cm 1cm – 400 m $1\text{cm}^2 - 160000 \text{m}^2$ $160000\text{m}^2 \times 24\text{cm}^2 = 3840000\text{m}^2 = 3,8 \text{km}^2$	0-1p.	Za zapis wyliczeń i poprawną odpowiedź 1p. <i>Uznawany jest również wynik w arach lub hektarach.</i>
5.	1. F; 2.F; 3.P.	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.
6.	szczyt, przełęcz, stok, zbocze, koryto rzeczne, dolina.	0-2p.	- za wskazanie 2 elementów rzeźby 1p.; - za wskazanie 4 elementów rzeźby 2p.
7.	Jezioro Międzybrodzkie – 1,2,3,4. Zbiornik wodny Żar – 4.	0-2p.	- za prawidłowe przypisanie 3 funkcji 1p.; - za prawidłowe przypisanie 5 funkcji 2p.
8.	A 6; B 1; C 5; D 2; E 3; F 4.	0-2p.	- za 4 poprawne przyporządkowania 1p.; - za 6 poprawnych przyporządkowań 2p.
9.	A 3; B 4; C 6.	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.

10.	1. Izrael, biała, judaizm; 2. Uzbekistan, żółta, islam; 3. Mongolia, żółta, buddyzm; 4. Jemen, biała, islam; 5. Indie, biała, hinduizm.	0-2p.	- za poprawne wypełnienie 3 wierszy 1p.; - za poprawne wypełnienie 5 wierszy i 2p.;
11.	a1: Żydzi, judaizm; a2: Palestyńczycy, islam; b) Zachodni Brzeg (Jordanu), Strefa Gazy.	0-2p.	- za udzielenie 3 poprawnych odpowiedzi 1p.; -za udzielenie 6 poprawnych odpowiedzi 2p.
12.	Np.: Wzrósł udział dzieci w grupie 0-4 lata, Wzrósł udział ludzi w wieku 65+, Przewaga liczebna kobiet pojawia się w grupie 55-59 lat (w 2004 roku w grupie 45-49 lat). - inne logiczne	0-2p.	- za poprawne wskazanie 2 zmian 1p.; - za poprawne wskazanie 3 zmian 2p.;
13.	$2,6\%+2,5\%+2,3\%+2,2\%=9,6\%$ $9,6\% \cdot 38\,500\,000 = 3\,696\,000$ osób	0-1p.	- za zapis wyliczeń i prawidłową odpowiedź 1p.
14.	$3,6:2,9=1,2414$ $1,2414 \cdot 100 = 124,14$	0-1p.	- za zapis wyliczeń i prawidłową odpowiedź 2p. <i>Uwaga:</i> <i>Oceniane pierwsze trzy cyfry wyniku, podanie jednostki „%” dyskwalifikuje odpowiedź.</i>
15.	2c	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.
16.	2c	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.
17.	Czas miejscowy w Kalkucie $88^{\circ}-62^{\circ}=26^{\circ}$ $26^{\circ} \cdot 4 \text{ min} = 104 \text{ min} = 1\text{godz. } 44\text{min.}$ $12:00 + 01:44 = 13:44$ Czas strefowy w Kalkucie - leży ona w strefie 90°E czyli czas miejscowy 90°E będzie czasem strefowym $90^{\circ}\text{E} - 88^{\circ}\text{E} = 2^{\circ}$ $2^{\circ} \cdot 4 \text{ min} = 8 \text{ min}$ $13:44+8\text{min} = 13:52$ Czas urzędowy $88^{\circ} \cdot 4 \text{ min} = 352 \text{ min} = 5 \text{ godz. } 52 \text{ min.}$ $13:44 - 05:52 = 07:52$ $07:52 + 5:30 = 13:22$	0-3p.	- za prawidłowe wyliczenie czasu miejscowego w Kalkucie i poprawny wynik 1p., - za poprawne wyliczenie czasu strefowego i prawidłowy wynik 1p., - za prawidłowe wyliczenie czasu urzędowego i poprawny wynik 1p.

18.	<p>a) A – Morze Czerwone; B – Morze Żółte;</p> <p>b) A;</p> <p>c) 1. mała dostawa wód słodkich; 2. wysokie parowanie, 3. ograniczona wymiana wód z oceanem.</p>	0-2p.	<p>- za prawidłową odpowiedź na dwa podpunkty zadania 1p.;</p> <p>- za poprawną odpowiedź na wszystkie podpunkty zadania 2p.</p>
19.	<p>a) wiatry zachodnie;</p> <p>b) W szerokościach geograficznych półkuli południowej, gdzie wieją wiatry zachodnie jest niski udział lądów, co powoduje mniejszą siłę tarcia powietrza i wiatry wieją szybciej i silniej.</p> <p>c) Wiatry zachodnie silniej wieją na półkuli północnej w Europie niż w Ameryce Północnej, ponieważ w Europie pasma górskie mają układ równoleżnikowy i nie stwarzają bariery dla ruchu powietrza z zachodu.</p>	0-2p.	<p>- za 2 poprawne odpowiedzi 1p.;</p> <p>- za 3 poprawne odpowiedzi 2p.</p>
20.	<p>1. strefa subdukcji;</p> <p>2. strefa ryftu oceanicznego (spreadingu);</p> <p>3. strefa ryftu kontynentalnego.</p>	0-1p.	- za 3 poprawne odpowiedzi 1p.
21.	<p>- występowanie wulkanów tarczowych,</p> <p>- rozszerzanie się dna Atlantyku,</p> <p>- występowanie grzbietów oceanicznych,</p> <p>- występowanie bazaltów (i szkła wulkanicznego) w strefie granicznej płyt litosfery.</p>	0-1p.	- za 3 poprawne odpowiedzi 1p.
22.	1b	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.
23.	<p>a) gołoborze (maliniak);</p> <p>b) wietrzenie mrozowe.</p>	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.
24.	Bieszczady, w przeciwieństwie do Tatr, mają mniejsze nachylenie stoków, stąd też zwietrzelina zalega na nich.	0-1p.	- za poprawną odpowiedź 1p.
25.	<p>a) A;</p> <p>b) H;</p> <p>c) B;</p> <p>d) D;</p> <p>e) C, F;</p> <p>f) G;</p> <p>g) E.</p>	0-2p.	<p>- za 4 przyporządkowania 1p.;</p> <p>- za 7(8) przyporządkowań 2p.</p>
26.	<p>A – bielice;</p> <p>B – mady;</p> <p>C – czarne ziemie;</p> <p>D – gleby brunatne;</p> <p>E – rędziny;</p> <p>F – czarnoziemy.</p>	0-2p.	<p>- za 3 przyporządkowania 1p.;</p> <p>- za 6 przyporządkowań 2p.</p>
27.	A – Szczecin;	0-2p.	- za nazwanie 4 portów

	B – Police; C – Świnoujście; D – Kołobrzeg; E – Gdynia; F - Gdańsk		1p.; - za nazwanie 6 portów 2p.
28.	C, E, F.	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.
29.	W latach 2015-18 w portach morskich Polski wzrósł przeładunek.	0-1p.	- za prawidłowy wniosek 1p.
30.	1. Gdańsk; 2. Gdynia; 3. Świnoujście; 4. Szczecin; 5. Police	0-2p.	- za 3 przyporządkowania 1p.; - za 5 przyporządkowań 2p.
31.	a) Gdańsk; b) Świnoujście.	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.
32.	1. kukurydza; 2. pszenica; 3. ryż; 4. jęczmień; 5. proso; 6. żyto.	0-2p.	- za 3 przyporządkowania 1p.; - za 6 przyporządkowań 2p.
33.	Przyrodnicze: - niskie temperatury zimą – wymarzenie zasiewów ozimych; - wysokie temperatury latem i niskie opady – niewielki wzrost ziarna; - występowanie szarańczy – zjada część zbiorów - inne logiczne. Pozaprzyrodnicze: - niższe nawożenie na 1 ha użytków rolnych – niższe plony; - mniejsze zastosowanie środków ochrony roślin – częstsze choroby roślin – niższe zbiory; - inne logiczne.	0-2p.	- za podanie 2 czynników z uzasadnieniem 1p.; - za podanie 4 czynników z uzasadnieniem 2p.
34.	1. podkarpackie; 2. wielkopolskie; 3. podlaskie; 4. dolnośląskie.	0-2p.	- za 2 przyporządkowania 1p.; - za 4 przyporządkowania 2p.
35.	1. B – USA; 2. C – USA; 3. D – Wielka Brytania; 4. A – Finlandia; 5. F – Izrael; 6. G – Japonia.	0-2p.	- za 3 wypełnione wiersze 1p.; - za 6 wypełnionych wierszy 2p.
36.	Np.: W państwach półkuli południowej są niskie nakłady na badania naukowe;	0-1p.	- za podanie dwóch argumentów 1p.

	W państwach półkuli południowej brak odpowiedniej kadry naukowej.		
37.	B; D, F.	0-1p.	- za wszystkie poprawne odpowiedzi 1p.
38.	a) Wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. b) 1. mniejsze możliwości osiedlenia w Wielkiej Brytanii; 2. mniejsze możliwości znalezienia legalnej pracy w Wielkiej Brytanii; - inne logiczne.	0-2p.	- za wyjaśnienie pojęcia „brexit” 1p.; - za podanie 2 konsekwencji 1p.